

بازگشت سر مبارک امام حسین (ع)

یکی از مسائل مورد اختلاف در نهضت حسینی، تعیین جایگاه دفن سر مبارک امام حسین (ع) است.

یکی از مسائل مورد اختلاف در نهضت حسینی، تعیین جایگاه دفن سر مبارک امام حسین (ع) است.

اقوال مشهور در محل دفن به این شرح است:

- 1 - سر به کربلا بازگردانده شد و به بدن ملحق گردید.
- 2 - سر در نجف اشرف کنار قبر امیر مومنان است.
- 3 - در بازگشت قافله به مدینه، سر را در بقیع دفن کردند. (کنار مزار مادرش فاطمه (س))
- 4 - در شام دفن شد. در محل دفن در شام چند قول وجود دارد:
- در دارالاماره قصر الخضراء یزید دفن گردید. (کنار مسجد اموی)
- در گورستانی در دمشق
- در قبرستان مسلمانان دمشق در عصر سلیمان بن عبدالملک دفن گردید.
- کنار باب الفرادیس دمشق دفن شد. (کنار برج سوم در مشرق باب الفرادیس)
- در مسجد رقه بر ساحل فرات دفن شد
- داخل مسجد جامع شهر رقه
- بیرون دروازه توما
- 5 - در مصر و در شهر قاهره (یک قول آن است که در عسقلان دفن شد و سپس به مصر منتقل شد).

این 12 قول مشهورترین اقوال در محل دفن سر مبارک حضرت اباعبدالله الحسین (ع) هستند.

معتقدان به الحاق سر در کربلا

از میان اقوال پیش گفته، اکثریت مقتل نویسان و تاریخ نگاران عاشورا بر این باورند که سر مبارک امام حسین (ع) سرانجام به کربلا بازگردانده و در کنار بدن دفن شده است. برخی مشهورترین اقوال و منابع عبارتند از:

- 1 - در امالی شیخ صدوق به نقل از فاطمه بنت علی (ع) آمده است که سر امام را سیدالساجدین علی بن الحسین (ع) به کربلا بازگرداند.
- 2 - در روضه الواعظین همین نظر و به نقل از شیخ صدوق ذکر شده است که معلوم می شود نویسنده کتاب - ابن قتال نیشابوری - بر همان باور است.
- 3 - در تسلیه المجالس نیز آمده است که سر امام حسین (ع) به کربلا بازگردانده شد و با پیکرش دفن گردید.

- 4 - شیخ طبرسی با اندکی تردید، ولی با تصریح معتقد است سر امام را از شام به کربلا بازگردانند و به بدن ملحق کردند و خدا داناست.
- 5 - علامه مجلسی در بحارالانوار می نویسد: قول مشهور امامیه آن است که سر را امام زین العابدین(ع) به کربلا بازگرداند و با پیکرش دفن شد.
- 6 - در اللهوف نیز سید بن طاووس معتقد به بازگرداندن سر و الحاق به بدن در کربلاست.
- 7 - در مقتل خوارزمی آمده است که سر در صندوق خانه های بنی امیه تا عصر سلیمان بن عبدالملک ماند و سپس بیرون آوردند و خوشبو کردند و سرانجام به کربلا فرستادند و با جسد دفن شد.
- 8 - در مثیرالاحزان ابن نمای حلی پس از ذکر اقوال گوناگون محل دفن در مدینه، دمشق و مصر می گوید قول قابل اعتماد من برگرداندن سر، پس از گرداندن در شهرها به کربلا و دفن در کنار بدن مطهر است.
- 9 - سبط ابن جوزی همین نظر را با اندکی تفاوت مطرح می کند که مشهورترین قول این است که سر مبارک همراه اسرا به مدینه آورده شد و سپس به کربلا بازگردانده و در کنار بدن به خاک سپرده شد.
- 10 - شخصیت های دیگری چون شبراوی در الاتحاد بحب الاشراف، ابوریحان بیرونی در الآثارالباقیه، شبلنجی در نورالابصار، شیخ بهایی در توضیح المقاصد همین قول مشهور پیوستن سر به بدن در کربلا را باور دارند.
- حتی گاه کسانی که اقوال دیگر را مطرح کرده اند با اندکی احتیاط گفته اند: قول مشهور بازگرداندن سر به کربلاست. عمده تاریخ نگاران، آورنده سر را امام سجاد(ع) ذکر کرده اند.